

1 KLAUSIMAS • SDG1

Vokietijoje gyvenančių bulgarų skaičius nuo 2009 metų gerokai padidėjo. Ar galite pasakyti, kiek procentų?

Dėl migracijos į kitas Europos šalis, didelio mirtingumo bei mažo gimstamumo, per mažiau nei dešimtmetį Bulgarija prarado 5 proc. savo gyventojų. Nuo 2009-ųjų skurdo lygis šalyje stabiliai aukštas, nelygybės daugėja.

1 SUMAŽINTI SKURDĄ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG1

Vokietijoje gyvenančių bulgarų skaičius per pastarąjį dešimtmetį padidėjo 416 procentų: nuo 60 tūkst. 2009-aisiais iki 310 tūkst. dabar. „Bulgarija – skurdi šalis, todėl ir mes gyvename skurdžiai, net ir čia, Vokietijoje. Kartais man atrodo, kad čia mes net vargingesni nei tėvynėje. Tačiau ką daryti? Tikimės geresnio gyvenimo. Noriu geresnio gyvenimo savo sūnui. Čia jis lanko mokyklą, žaidžia futbolą – jo ateitis yra Vokietijoje. Tačiau gyvenimas nėra lengvas, nes nemokame kalbos, negalime rasti normalaus būsto – mums niekas nenori jo nuomoti. Pastovių namų neturėjimas yra didžiausia problema. Apsistoti pas draugus ar pensionuose – anoks čia gyvenimas. Skurdas – tai vargas. Sūnus negali tiesiog būti vaiku, o aš negaliu būti geras tėvas. Tačiau aš nepasiduodu – dėl jo. Kai vieną dieną jis žais futbolo klube Dortmundu „Borussia“, žinosiu, kad buvo verta.“ 41-erių metų tėvas iš Bulgarijos Vokietijoje gyvena jau metus, retkarčiais uždarbiauja. Jo 17-metis sūnus lanko vietinės mokyklos integracijos klasę.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG1

2016 m. Pasaulio Bankas apskaičiavo, kad besivystančiose šalyse yra **896 mln. skurdžiai gyvenančių žmonių**, kurie pragyvena už 1,90 JAV dolerio per dieną arba dar mažiau.

Nors skurdas dažnai aptariamas iš dolerio perspektyvos, pinigai yra tik pati reikalo pradžia.

Tačiau ką 1,90 JAV dolerio per dieną reiškia asmeniui?

1 SUMAŽINTI SKURDĄ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijų iš visos Europos, dirbančių įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG1

Paprastai tai reiškia nuolatinį vargą. Tai reiškia, kad vaikai iš skurdžių šeimų nelanko mokyklos. Tai reiškia, kad žmogus negali sau leisti apsilankyti pas gydytojus – niekada. Tai reiškia jokios elektros ir, dažnu atveju, jokio maisto ant stalo. Skurdžiausiose šalyse, kuriose daugeliui gyventojų trūksta švaraus vandens ir tinkamų sanitarinių sąlygų, tai reiškia ligų plitimą ir vaikų mirtis nuo bado ar nešvaraus vandens atnešamų ligų – mirtis, kurioms galima užkirsti kelią.

Skurdo lygio kylimas pastebimas Burundyje, Centrinės Afrikos Respublikoje, Madagaskare, Malavyje, Zambijoje. Daugelyje šių vietovių politinė situacija nėra stabili, o šalių gebėjimą susitelkti į ekonominę augimą ir infrastruktūros vystymą dar labiau stabdo smurtas tarp skirtingų politinių ir religinių grupių. Malavyje ir Zambijoje didelis ŽIV ir AIDS paplitimas. Trumpa vargstančių gyventojų gyvenimo trukmė prideda papildomos naštos kovojant su skurdu. Nors šalių ekonominė situacija skiriasi, aišku tai, kad visuomenės stabilumas yra vienas svarbiausių veiksnių, padedančių įveikti skurdą. Stabilumas reiškia geresnius santykius su užsienio partneriais, o tai, savo ruožtu, padidina šansus gauti paramos, kokybišką vaikų švietimą bei apskritai geresnio gyvenimo galimybę. Šalims mažiau energijos eikvojant vidinėms tarpusavio kovoms ir sutelkus jėgas į švietimą ir sveikatos apsaugą skatinančias programas, skurdas paprastai pradeda mažėti.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

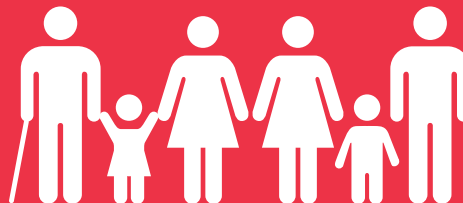
3 KLAUSIMAS • SDG1

Ar žinojote, kad Burundis yra viena skurdžiausių valstybių pasaulyje?

Absoliuti dauguma – 90-95 proc. – Burundžio gyventojų išgyvena už mažiau nei 2 JAV dolerius per dieną. Apie 60 proc. burundiečių yra nusilpę dėl prastos mitybos.

Grįžkime į Europą. Ar žinote, koks procentas Rumunijos vaikų yra skurdo ir socialinės atskirties rizikos stadijoje?

1 SUMAŽINTI SKURDĄ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

3 ISTORIJA • SDG1

Skurdas kamuoja ir Rumuniją, kurioje 49,2 proc. vaikų gyvena skurdo ir socialinės atskirties rizikoje. Kaimo vietovėse ant skurdo ribos yra kas antras vaikas.

Mihajui aštuoneri. Įstrigęs skurdo rate – kad išmaitintų šeimą, jo mama gatvėje prašo išmaldos, o tėtis kalėjime už smulkias vagystes, Mihajus priverstas prisidėti prie šeimos pajamų. Todėl vietoj to, kad eitų į mokyklą kaip kiti vaikai, vietiniame šiukšlyne jis ieško metalo ir plastiko, kuriuos galėtų už grašius parduoti. Vaiką nuolat supa sveikatai pavojingos medžiagos ir ligos.

Jei jis nepradės lankyti mokyklos ir jo šeima negaus paramos, Mihajaus šansai pabėgti nuo skurdo ir susikurti sau gerą ateitį yra labai, labai maži.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG2

Kasmet pasaulyje dėl nepakankamos mitybos miršta **3 milijonai vaikų**, jaunesnių nei penkeri metai.

2015 m. pasaulyje **159 milijonai vaikų**, jaunesnių nei penkeri metai, dėl neprievalgio sustojo augimas. Pasaulio ekonomikai tai kainuoja vidutiniškai 10 proc. BVP kasmet.

Tačiau su mityba susijusioms programoms išleidžiama vos **0,57 proc.** visų vystymuisi skirtų lėšų.

Ar žinote, koks nepakankamos mitybos lygis yra Rytų Timore?

2 SUMAŽINTI BADA

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG2

Vieni aukščiausių pasaulyje grėsmingi neprievalgio (nepakankamos mitybos) lygiai yra Rytų Timore, kur daugiau nei pusė jaunesnių nei penkerių metų amžiaus vaikų turi atrofiją, 11 proc. yra išsekę. Vaikų atrofija pasireiškia, kai neprievalgis stabdo fizinį vaiko augimą; išsekimas – tai nuolatinis maisto stygius, lemiantis per žemą savo amžiaus grupei vaiko ūgį ir svorį.

Mitybos švietimo koordinatorius p. Ximenesas sako: „Kai pirmą kartą pamačiau dvejų metų Astriją, ji buvo labai liesa ir visai nenorėjo žaisti. Žiūrint į ją man akyse kaupėsi ašaros. Mergaitei žūtbut reikėjo mūsų pagalbos, tačiau jos senelis Bernardinas atsisakė mums leisti jai padėti, nes buvo įsitikinęs, kad gali ją išgydyti tradicine medicina.“ Astrija buvo įrašyta į didelės rizikos kategoriją. Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, jos amžiaus vaikai, kurių rankos ilgis trumpesnis nei 11,5 centimetrų, miršta devynis kartus dažniau nei sveiki. Mitybos ekspertas p. Ximenesas ir toliau lankė Austrijos šeimą, nešė mergaitei maisto papildų, jos mamai ir seneliams patarinėjo vaikų mitybos klausimais. Pamažu Austrijos sveikata pasitaisė. Teigiami vaiko sveikatos pokyčiai jos šeimą labai džiugino. Žmonėms sutelkti kovai su neprievalgiu naudojami įvairūs metodai, tarp jų – paramos motinoms bei bendruomenės grupėms, maistingų patiekalų ruošimo demonstravimas, virtuvės daržų įkūrimas siekiant skatinti žmogui būtinų maistinių medžiagų turinčių vietinių augalų naudojimą, reguliarius vizitai namuose patarinėjant mitybos klausimais bei dalijant elgsenos pokyčius skatinančią medžiagą, sukurtą specialiai žmonėms su žemu raštingumo lygiu.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG2

Jaunesniems nei penkerių metų amžiaus vaikams išsekimas gresia dažniau, jei jų žindymas krūtimi trunka trumpiau, nei derėtų; šeima gyvena skurdžiai; žemas žinių apie motinystę lygis; didelės šeimos; trūksta tinkamų sanitarinių sąlygų; gyvenama tolimose kaimo vietovėse.

Investicijos į mitybos programas turi didžiulį poveikį bei finansinę grąžą: **kiekvienas į mitybą investuotas doleris sugeneruoja mažiausiai 16 dolerių įplaukų.**

Vykdomos maksimaliai tikslingai, iki 2025 m. šios programos galėtų išgelbėti **3,7 milijono vaikų** gyvybes, išsekimo atvejus sumažintų 67-iais milijonais.

Kaip manote, ar nepakankama mityba susijusi su metų laikais?

2 SUMAŽINTI BADA

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG2

Seselė Beatė dirba priešakinėse Burundžio vaikų neprievalgio krizės linijose. „Nepakankama čia gyvenančių žmonių mityba tiesiogiai susijusi su skurdu, taip pat su metų laikais: nuo spalio iki vasario žmonės tiesiog neturi užtektinai maisto, tad prastos mitybos atvejų daugėja. Jų pradeda mažėti tik prasidėjus pupų ir kitų daržovių derliui“, – sako Beatė.

Prie seselės Beatės bei jos kolegų durų kasdien susidaro ilga nuo prastos mitybos nusilpusių vaikų ir juos prižiūrinčių suaugusiųjų eilė. Siekiant patenkinti bazinius šių vaikų sveikatos poreikius, Beatė juos aprūpina riešutų pagrindu sukurtu maisto papildu, kuriame gausu mikroelementų, proteinų bei riebalų rūgščių, skatinančių vaiko augimą. Šis maisto papildas padeda vaikams atsigauti nuo nepakankamos mitybos pasekmių, o jų tėvams – suprasti jos priežastis. Tačiau svarbiausios priežastys išlieka, joms įveikti būtinas pasaulinis atsakas.

Netoli seselės Beatės klinikos įsikūrusiose bendruomenėse derinami planai, vaikų tėvams ir globėjams suteikiantys resursų ir žinių apie vaikų sveikatą. Planuojama rengti programas, kuriomis moterys bus skatinamos užsidirbti pajamų, ūkininkai sužinos apie efektyvesnes ūkininkavimo praktikas ir turės priėjimą prie aukštesnės kokybės sėklų. Tai – holistinis požiūris, kuriam reikalinga visos bendruomenės tarpusavio parama ir bendradarbiavimas.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG3

Ar žinojote, kad mažų ir vidutinių pajamų šalyse kasdien pagimdo daugiau nei 20 tūkst. nepilnamečių merginų?

Kad pasaulyje kasmet nuo nėštumo ir gimdymo komplikacijų miršta daugiau nei 289 tūkst. moterų?

Ar žinote, kurioje ES šalyje didžiausias gimdyvių mirtingumas?

3 GERA SVEIKATA IR GEROVĖ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG3

Dvidešimt šešerių metų rumunė Irina yra penkių vaikų motina, šiuo metu ketvirtą mėnesį nėščia. Pirmąjį vaiką pagimdė būdama 15-os. Jai niekad nebuvo atlikti ultragarso tyrimai ir ji net nežino, kas tai yra. Irina gyvena itin skurdžiomis sąlygomis. Ji yra romų bendruomenės narė.

Tai nėra izoliuota, atsitiktinė istorija. Motinomis tampančios paauglės ir didelis mirtingumas Rumunijos kaimo vietovėse vis dar yra didžiulė problema. Rumunijos gimdyvių mirtingumas yra didžiausias visoje Europos Sąjungoje. Nelygi prieiga prie sveikatos priežiūros paslaugų taip pat yra liūdna tikrovė ES, kur 1 iš 10 moterų pirmaisiais nėštumo mėnesiais negauna tinkamos sveikatos priežiūros. Nepakankamas galimybes gauti sveikatos priežiūrą lemia ne tik silpnos sveikatos apsaugos sistemos, bet ir lyčių nelygybė bei pagarbos moterų teisėms trūkumas.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG3

Maliarija yra pavojinga gyvybei liga. Ją sukelia parazitai, kuriuos žmonėms perduoda užsikrėtę paprastieji maliariniai uodai. Maliarijos galima išvengti ir ji išgydoma.

Ar galite nuspėti, kiek pasaulyje užregistruota maliarijos atvejų 2016 m.?

Apsauga nuo maliarijos: ankstyva diagnozė ir gydymas, ypač – mažiems vaikams ir nėščiosioms; vidaus patalpų purškimas insekticidais; insekticidais padengtų tinklelių nuo uodų platinimas; namų ūkio higiena ir uodų dauginimosi terpių išvalymas; bendradarbiavimas tarp sveikatos ir kitų paslaugų sferų.

3 GERA SVEIKATA IR GEROVĖ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG3

2016 m. **91-oje pasaulio šalyje** užfiksuota **216 milijonų maliarijos atvejų**.

Džiulijos sūnui Ndaizijui buvo vos aštuoneri, kai maliarija pasiglemžė jo gyvenimą. „Vakare, jo sveikatai pablogėjus, nusprendžiau grįžti į ligoninę, – sako Džiulija. – Mano sūnus mirė tą pačią naktį.“ Tarsi žaibo trenksmas, ši didžiulė netektis iliustruoja nuolatinius sunkumus, su kuriais kovodami prieš vieną seniausių žmonijos ligų susiduria milijonai burundiečių. Per pirmąjį 2016 metų pusmetį Burundyje užregistruota 4,6 milijono maliarijos atvejų, įskaitant 920 tūkst. vaikų. Šie skaičiai dvigubai didesni nei per tą patį 2015 metų laikotarpį. Džiulija puikiai žino, kad efektyviausias būdas apsisaugoti nuo maliarijos yra naudoti tinklelius nuo uodų, nupjauti aplink namus augančius krūmokšnius bei žoles, ir nelaikyti stovinčio vandens. Ji sako, kad jos namuose visų šių taisyklių laikomasi. Tačiau kai pelės pradėdavo skyles šeimos senuose, iš valdžios gautuose tinkleliuose nuo uodų, Džiulija neturėjo pinigų nusipirkti naujų. Prastas derlius šeimą įstūmė į skurdą. „Anksčiau derliaus užtekdavo“, – sako Džiulija, iš savo ūkio išmaitindavusi šeimą ir turėdavusi pelno. „Kaip galime leisti pinigų tinkleliams, jei neturime užtektinai maisto ant stalo?“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG4

Milijonai mergaičių visame pasaulyje negali eiti į mokyklą.

Vienos turi rūpintis jaunesniais broliais ir seserimis.

Kitos – atnešti vandens ir atlikti kitus namų ruošos darbus.

Kai kurios gyvena bendruomenėse, kur mergaičių švietimas nevertinamas.

Aplaidumas, išnaudojimas ir skurdas sukuria, regis, neįveikiamas kliūtis jų švietimui, dėl to... kiek milijonų moterų šiandien yra neraštingos?

4 KOKYBIŠKAS IŠSILAVINIMAS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG4

Šiandien pasaulyje 496 milijonai moterų yra neraštingos.

Anudžinos istorija. Papusryčiavusi ir prieš išsiruodama į mokyklą, dešimtmetė Anudžina padeda tėvams namuose, Mongolijos Altanbulago miestelyje. Jos darbas – atnešti malkų. Namų ruoša yra tik dalis visos Anudžinos dienos – didžiąją laiko dalį ji praleidžia mokykloje, tačiau dažnai mergaites nuo mokyklos sulaiko namų ruošos darbai, pavyzdžiui, vandens atnešimas ar pagalba ūkyje, arba su nešvari vandeniu susijusios ligos bei maliarija.

Rekos istorija. Rytojaus pamokoms Reka ruošiasi savo namuose prie židinio. Nors į jos kaimelį Indijos Orisos provincijoje elektra jau atvesta, Rekos šeima – vienintelė, neišgalinti jos įpirkti. Tačiau mergaitė pasiryžusi mokslus tęsti. „Dirbsiu tol, kol leis sveikata – tam, kad šeimai parneščiau maisto ir išsiųščiau savo dukras į mokslus“, – sako Rekos mama Belmati.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG4

Ar žinojote, kad 54 proc. vaikų, nelankančių mokyklos, yra mergaitės? Tai – daugiau nei 130 milijonų mergaičių visame pasaulyje, kurioms neprieinamas švietimas.

Dažnai jos priverstos nustoti mokytis dėl gerokai per ankstyvos santuokos, mokesčių už mokslą, sanitarinių resursų trūkumo, seksualinės prievartos baimės ar tiesiog dėl to, kad jų mokslas menkai vertinamas.

Atspėkite, kiek mokinių yra naujojoje Laoso Xieng Ngeun regiono pradinėje mokykloje?

4 KOKYBIŠKAS IŠSILAVINIMAS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG4

Nuo pirmadienio iki penktadienio naujoji mokykla Laoso Xieng Ngeun regione pilna laimingų, mokyti trokštančių vaikų. Šioje pradinėje mokykloje mokosi 57 pirmų-penktų klasių mokiniai, dirba penki mokytojai. Prieš keletą metų mokytojai vadovavosi senuoju mokymo metodu – užrašydavo pamokų medžiagą ant lentos ir liepdavo vaikams ją nusirašyti bei išmolti mintinai. Mokykloje nebuvo jokių mokymosi veiklų, vaikų niekas neskaitino kelti klausimų, tad nenuostabu, kad mokyti pastangų jie ir nerodė. „Dabar mokymasis man suteikia džiaugsmo, nes užsiimame įvairia veikla, mokykloje turiu daug draugų“, – sako dešimtmetis penktokas R-Lekas.

„Ne visada mokymasis teikė mokiniams džiaugsmo. Jie nesuprasdavo švietimo svarbos. Mokykloje trūko mokytojų, o ir tie dirbantieji neturėjo tinkamų įgūdžių mokyti. Be to, trūko mokymosi įrankių ir sporto įrangos, – sako 35-erių metų mokytoja Bounpanha Vilaychit. – Kai kurie tėvai nepritarė vaikų ėjimui į mokyklą, nes norėjo, kad šie padėtų ūkyje. Jie nesuprato švietimo vertės, ypač mergaičių švietimo.“

Viena tarptautinė nevyriausybinė organizacija pradėjo švietimo programą, padedančią mokytojams ir mokiniams pagerinti mokymą ir mokymąsi. Jos centre – į mokinį orientuotos mokymo technikos, šiuo metu diegiamos dešimtyje regiono mokyklų. Mokiniai aprūpinti ne tik futbolo aikštelėmis ir uniformomis, bet ir mokymosi priemonėmis, tokiomis kaip sąsiuviniai, pieštukai ir rašikliai.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

3 KLAUSIMAS • SDG4

Vis plačiau suprantama, kad vien tik mokykla negali suteikti kokybiško pagrindinio išsilavinimo visiems žmonėms. Visame pasaulyje daugiau nei 57 milijonai pradinio švietimo amžiaus vaikų nelanko mokyklos. Dar bent 69 milijonai paauglių ir jaunuolių negauna pradinio ir vidurinio išsilavinimo. To priežastys dažnai tarpusavyje susijusios: skurdas, nuošalios kaimo vietovės, šališkas lyčių traktavimas, negalia ir socialinė diskriminacija.

Kad būtų užtikrinta teisė į kokybišką išsilavinimą tiems, kurie dėl tam tikrų priežasčių negali lankyti mokyklos, reikalingos įvairių formų alternatyvos naudojant skirtingus mokymosi metodus.

Neformalusis ugdymas yra vienas tokių metodų. Ar galite pasakyti pavyzdį?

4 KOKYBIŠKAS IŠSILAVINIMAS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijų iš visos Europos, dirbančių įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

3 ISTORIJA • SDG4

Aštuonmetė Džiurė vis dar turi savo pažymių knygelę iš mokyklos Sirijoje, kurioje mokėsi iki kol jos šeima buvo priversta palikti savo namus, nes šalia jų krito bombos. Dabar jie yra pabėgėliai ir gyvena Libane. Džiurei labai patinka eiti į mokyklą ir ji pasiryžusi padaryti viską, ko tik reikės, kad galėtų tęsti mokslus.

„Nuo tada, kai atvykome į Libaną, nedaviau tėčiui ramybės prašydama mane užregistruoti į mokyklą, tačiau mums kaskart atsakydavo, kad ten man nėra vietos“, – sako ji. Viena nevyriausybinių organizacijų ėmėsi organizuoti specialias programas Sirijos pabėgėlių vaikams, padedančias jiems neatsilikti nuo programų ir paruošiančias formalių mokyklų lankymui, kai tik atsirastų galimybė.

„Šios pamokos – geriausias man nutikęs dalykas nuo tada, kai palikome Siriją“, – sako Džiurė.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijų iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

4 KLAUSIMAS • SDG4

Ar žinote, kiek mokslo metų dienų pernai prarado pabėgėlių vaikai?

Moksleiviams grįžtant į mokyklas po vasaros atostogų, 43 proc. mokyklinio amžiaus Sirijos pabėgėlių vaikų į ją neis. Tai reiškia, kad maždaug 730 tūkst. Sirijos pabėgėlių vaikų negauna jokio išsilavinimo, o tai gali grėsti ankstyva santuoka, vaikų darbu ir skurdo rate įstrigusiu gyvenimu.

4 KOKYBIŠKAS IŠSILAVINIMAS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

4 ISTORIJA • SDG4

Vien praėjusiais metais pabėgėlių vaikai prarado 700 milijonų mokslo metų dienų. Dira ragina savo dvylikametę seserį Pinatą mokytis. Dira, šešta aštuonių vaikų šeimoje, mokyklą turėjo mesti dar antroje klasėje, mirus tėvui, kad rausdamasi šiukšlėse padėtų šeimai užsidirbti maisto. Vėliau, padedama nevyriausybines organizacijos, ji dalyvavo neformaliojo ugdymo bei profesinio lavinimo mokymuose ir dabar turi savo kirpyklą Kambodžos Batambango miestelyje. Dėl to, ką jai teko patirti, jaunesniesiems savo broliams ir seserims, įskaitant Pinatą, ji nori kitokio gyvenimo.

„Noriu, kad jie mokytųsi, kol pabaigs visas klases, – sako ji. – Nenoriu, kad Pinata eitų raustis po šiukšlynus, ji per jauna. Be to, ten pilna visokių grėsmių, tokių kaip seksualinė prievarta ar eismo nelaimės.“ Pinatos pažymiai – antri aukščiausių klasėje, kurioje iš viso yra 30 mokinių. „Mano vyresnioji sesuo mane ragina daug mokytis, – sako Pinata. – Ir draudžia šiukšlėse ieškoti, ką parduoti.“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybines organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG5

Ar žinojote, kad moterys sudaro 40 proc. pasaulinės darbo jėgos?

Nepaisant to, jos dažnai atsiduria pažeidžiamuose darbuose su nedideliu atlyginimu, silpna socialine apsauga ir mažais šansais dalyvauti kvalifikacijos kėlimo kursuose ar būti paaugštintos pareigose.

Ar žinote, kuriose Europos šalyse skirtumas tarp moterų ir vyrų atlyginimų yra didžiausias?

5 LYČIŲ LYGYBĖ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG5

Lyčių nelygybė yra baisi ES šalių realybė. Moterys vis dar įdarbinamos už mažesnes algas nei vyrai (didžiausias skirtumas tarp moterų ir vyrų atlyginimų yra Graikijoje, Italijoje, Rumunijoje ir Maltoje), joms mokami mažesni pinigai.

Pavyzdžiui, ar žinojote, kad 2014 metais moterų valandinis atlygis buvo vidutiniškai 16,6 proc. mažesnis nei vyrų? Arba kad ES šalyse, kuriose skirtumai tarp atlyginimų didžiausi, nustatytas pajamų skirtumas svyruoja nuo 50 proc. (Estijoje) iki 115 proc. (Vokietijoje)?

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG5

2017-ųjų gruodį nedarbo lygis Vokietijoje siekė 3,6 proc. ir buvo žemiausias nuo 1991 m., tačiau ar už šių skaičių neslypi kai kas daugiau? Be milijonų žmonių, dirbančių mažiau nei 15 valandų per savaitę (gal žinote, kiek tiksliai jų yra?), užsiregistravusių bedarbių, gaunančių bedarbio pašalpą ir ieškančių darbo, dar milijonas gyventojų yra vyresni nei 58-erių metų amžiaus, negalintys dirbti, lankantys kvalifikacinius ar kalbos kursus, arba dirbantys subsidijuotuose mini-darbuose. Įskaitant ir tuos, kurie nėra užsiregistravę socialinės apsaugos institucijose ar darbo biržoje, bendras nedarbančių ar per mažai apmokamų darbo valandų turinčių žmonių skaičius yra keturi milijonai, arba 5,2 proc. šalies gyventojų. Ir nors moterų nedarbo lygis kiek mažesnis nei vyrų, jos uždirba mažiau, gauna mažesnes pensijas ir dažnai yra įdarbintos napatvariuose darbuose, ne pilnu etatu, joms dažniau mokama tik minimali alga.

5 LYČIŲ LYGYBĖ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG5

Vokietijoje 2,76 milijono žmonių dirba mažiau nei 15 valandų per savaitę.

Eva Miuler (vardas pakeistas), 72 metų amžiaus dviejų vaikų motina:

„Po skyrybų man teko pilna atsakomybė už abu vaikus. Mano buvęs vyras niekad nebepasirodė. Po metų metus trukusio žeminimo ir seksualinės prievartos, turėjau su juo išsiskirti. Tačiau tas laisvės jausmas ilgai nesitęsė, nes netrukus vėl tapau priklausoma, šįkart nuo socialinės apsaugos įstaigų ir darbo biržos. Turėdama du mažus vaikus ir nesant kam juos palikti, negalėjau eiti į darbą. Žmonės sunkiai patiki, kai jiems pasakoji, ką man teko iškęsti bendraujant su valdžios įstaigomis! Mane įžeidinėjo ir man grasino, paliko visiškai vieną visoje toje taisyklių ir nuostatų painiavoje. Spaudimas tik didėjo, darbo birža man teikė neįmanomus darbo pasiūlymus, nors jos darbuotojai puikiai žinojo, kad turiu du mažylius. Vienas jų man net pasiūlė užsiimti prostitucija – tiesa, netiesiogiai, tačiau aš aiškiai supratau jo užuominą. Valdžios įstaigos atsisakė man suteikti papildomų pašalpų, motyvuodamos tuo, kad, jei jau galiu įpirkti nagų laką, vadinasi, pinigų turiu!“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijų iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

3 KLAUSIMAS • SDG5

Vaikų santuoka – vis didėjanti problema Sirijos mergaitėms pabėgėlių bendruomenėse Jordanijoje, Libane, Irake ir Turkijoje.

Pavyzdžiui, Jordanijoje statistika rodo ankstyvų santuokų skaičiaus augimą. 2011 metais 12 proc. visų registruotų santuokų dalyvavo jaunesnės nei 18 metų merginos. Po metų šis skaičius išaugo iki 18 proc., 2013 m. iki 25 proc., o 2014 m. pasiekė 32 proc. Libane 41 proc. perkeltų jaunų Sirijos moterų buvo ištekintos prieš sulaukdamos 18-ojo gimtadienio.

Perkeltoms šeimoms gyvenimas nėra lengvas. Tėvai visai stengiasi pasirūpinti savo vaikais, kartu bijo dėl jų saugumo, ypač – seksualinės prievartos prieš moteris. To pasekmė – kai kurie tėvai prieina išvadą, kad santuoka galėtų apsaugoti jų dukteris ir suteikti joms finansinį stabilumą. Tačiau ar visada tai yra geras sprendimas?

5 LYČIŲ LYGYBĖ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

3 ISTORIJA • SDG5

Gadirai buvo vos 13 metų, kai tėvas suorganizavo jos santuoką su pusbroliu. „Daug kartų mačiau, kaip vyrai žiūri į mano dukterį. Bijojau, kad jie ja pasinaudos. Kartą vienas vyras ją atsekė namo į mūsų palapinę. Dėkui Dievui, buvau namuose ir galėjau ją apsaugoti, – sako jis. – Žinojau, kad jos pusbrolis nori ją vesti, tad priverčiau ją sutikti. Bijojau ją prarasti.“

Tai sprendimas, kurio tėvas dabar labai gailisi. Gadiros vyras ir jo motina ją muša, mergaitės kūnas dažnai būna nusėtas mėlynėmis. „Jaučiu didžiulę kaltę. Mano žmona ant manęs pyksta. Tačiau prisiekiu, kad tenorėjau dukrą apsaugoti. Nežinojau, kad taip nutiks, – sako Gadiros tėvas. – Kartais susimąstau apie savižudybę, nes tai aš esu atsakingas už šitą santuoką.“ Tarsi pritardama, jo žmona įsiterpia: „Jis nesiklausė. Maldavau, bet jis nesiklausė. Ji buvo per jauna.“

Gadira, kuriai dabar 15 metų, tėvus ir jaunesnius brolius bei seseris jų namuose neformalioje palapinių gyvenvietėje Libano Bekos slėnyje aplanko kartą per savaitę. Ji sako, kad tik tada pasijaučia laiminga. „Nenorėjau ištekėti. Buvau per jauna. Pasiilgstu šeimos, draugų ir mokyklos. Paprašiau savo vyro leisti man grįžti į mokyklą, bet jis atsakė neigiamai, – pasakoja Gadira. – Norėjau tapti teisininke. Jei tik atsiras galimybė, mano specializacija bus užtikrinti, kad kitos mergaitės nepatirtų to, ką patyriau aš.“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG6

2,3 milijardo žmonių pasaulyje neturi paprasčiausių sanitarinių sąlygų – tualetų, išviečių. Iš jų **892 milijonai** vis dar tuštinasi atvirose erdvėse, tokiose kaip gatvė, krūmai ar vandens telkiniai. Mažiausiai **10 proc. planetos gyventojų** valgo maisto produktus, laistomus nuotekų vandeniu. Nepatenkinamos sanitarinės sąlygos siejamos su tokių ligų kaip cholera, viduriavimas, dizenterija, hepatitas A, vidurių šiltinė, poliomielitas plitimu.

Kaip manote, kiek moksleivių turės naudos iš naujai iškastų šulinių bei išviečių Ruandos Mbandazio miestelio pradinėje mokykloje?

6 ŠVARUS VANDUO IR HIGIENA

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijų iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG6

Naujais vandens šuliniais ir išvietėmis Mbandazio (Ruanda) pradinėje mokykloje naudojasi 1600 mokslėivių.

„Dažnai klaidingai manoma, kad prieiga prie švaraus vandens reiškia tik geriamąjį vandenį. Taip, tačiau ne tik. Galimybė bendruomenėje turėti švaraus vandens leidžia mergaitėms lankyti mokyklą, nes joms nebereikia kasdien valandų valandas eiti jo parnešti“, – sako socialinė bendruomenės darbuotoja Sada. Pagerėjusių sanitarinių sąlygų atnešama nauda daug didesnė, nei tik rizikos susirgti diarėja (viduriavimu) sumažinimas. Tarp jų: sumažintas nepakankamos mitybos poveikis; orumo ir saugumo jausmas, ypač tarp moterų ir mergaičių; išsilavinimo pagerinimas: atskiros sanitarinės būdelės mergaites itin paskatina lankyti mokyklą.

„Užtikrinus švarų vandenį ir išvietes, taip pat paskyrus darbuotoją konsultacijoms bei įrengus atskirą kambarį merginoms menstruacijų metu, jos jaučiasi saugiau ir yra geriau pasiruošusios lankyti mokyklą“, – sako Sada.

Trylikametė Nimko jai pritaria. „Man būdavo gėda, – sako ji. – Nėra nieko sunkiau kaip būti mergaite ir eiti tuštintis į krūmus ar kitas nesaugias vietas.“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG6

844 milijonai žmonių pasaulyje neturi prieigos net ir prie pačių paprasčiausių geriamojo vandens tiekimo paslaugų, įskaitant 159 milijonus žmonių, kurie yra priklausomi nuo paviršinio vandens telkinių.

Tačiau švarus vanduo ne visiems prieinamas. Kiek **milijardų žmonių** visame pasaulyje priversiti naudoti išmatomis užterštą vandenį?

Užterštas vanduo gali sukelti ligas, tokias kaip viduriavimas, cholera, dizenterija, vidurių šiltinė, poliomielitas. Skaičiuojama, kad dėl užteršto vandens sukkelto viduriavimo kasmet miršta 502 tūkst. žmonių.

6 ŠVARUS VANDUO IR HIGIENA

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG6

Visame pasaulyje mažiausiai **2 milijardai žmonių** naudoja išmatomis užterštą geriamąjį vandenį.

„Kieme su draugais žaidžiu futbolą. Man jis labai patinka, padeda geriau jaustis. Tačiau futbolas man tik sportas, nenoriu tapti profesionalia žaidėja. Noriu būti mokytoja“, – sako šešiolikmetė Otilija iš Ruandos.

Tačiau kartais Otilija jaučiasi per silpna žaisti futbolą... ar eiti į mokyklą. Taip nutinka, kai jai prasideda viduriavimas, o dėl to kaltas geriamas vanduo iš netoliese esančio šaltinio.

„Gerdami vandenį iš šaltinio mes visi dažnai viduriuojame, – sako Otilija. – Tačiau negalim jo tiesiog nebegerti, nes čia nėra jokio kito vandens šaltinio. Mums reikia vandens, o čia jis tik toks.“ Dėl viduriavimo Otilija dažnai praleidžia pamokas. „Nenuėinu iki mokyklos, viduriavimas mane labai silpnina. Praėjusiais metais mano pažymiai buvo labai blogi, tad man neleista pereiti į šeštą klasę, – prisipažįsta ji. – Viskas, ko norime, yra švarus geriamasis vanduo.“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

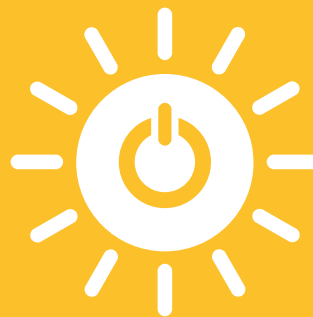
Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG7

Kasmet pasaulyje nuo anglies sukeltos taršos miršta apie 800 tūkst. žmonių, milijonai kenčia nuo jos sukeltų sveikatos problemų. Už didžiąją šių mirčių dalį atsakinga intensyvi Kinijos ir Indijos industrializacija, įvairių šalių vyriausybių vadovai žada anglies išvis atsisakyti. Jūsų nuomone, ar anglis – tai praeities dalykas?

7 PRIEINAMA IR ŠVARI ENERGIJA

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaista, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG7

Europos Sąjungoje anglimi vis dar kūrenama didelė dalis elektros jėginių. 2015 m. apie 80 proc. Lenkijos ir 83 proc. Estijos elektros buvo tiekiami būtent iš tokių jėginių. Net Vokietija, nepaisant pastangų pereiti prie atsinaujinančių energijos šaltinių, vis dar stipriai priklausoma nuo šio taršaus resurso. Prisiminkite žiniasklaidoje matytus oro taršos vaizdus iš Pekino ar Delio ir pabandykite juos įsivaizduoti Berlyne. Labai lengva smerkti besivystančias šalis nesuvokiant, kiek dar daug kelio Europa turi nueiti švarios energijos atžvilgiu.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG8

Kiek vaikų, anot Tarptautinės darbo organizacijos, pasaulyje dirba?

Daugelis jų siuva drabužius, kurie keliauja į Europą, JAV bei kitas šalis patenkinti jų vartotojų įnorių.

Vaikai dirba visose mados industrijos tiekimo grandyse, nuo medvilnės sėklų rinkimo Benine, derliaus nuėmimo Uzbekistane, verpimo Indijoje iki pat skirtingų gaminių siuvimo fazių Bangladešo fabrikuose.

8 DERAMAS DARBAS IR EKONOMINIS AUGIMAS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG8

Tarptautinės darbo organizacijos duomenimis, pasaulyje dirba **170 milijonų** vaikų. Adata zvimbia, pirštai skuba, kalnai audinių susiuunami rekordiniu greičiu. „Šešiasdešimt kišenių per valandą“, – sako 15-metė Biti, sėdinti už siuvasmosios mašinos. Įsprausta į patalpą antrame aukšte kartu su dar 20 moterų Bangladešo sostinėje Dakoje, mergaitė palinksta prie savo siuvasmosios mašinos, apšviestos aštria fluorescentine lempa. Ji siuva kišenes mėlyniems džinsams – ji, kaip ir tūkstančiai kitų dirbančių Bangladešo vaikų, siuva dizainerių drabužius, kurių pati niekad neįpirktų. Dėl didelio skurdo ir tėčio ligos Biti šeima dvi vyriausias dukteris išsiuntė dirbti fabrikuose, kuriose jos siuva drabužius, pardavinėjamus ES, JAV ir kitų turtingų šalių parduotuvėse. „Pirmąją dieną jaučiausi siaubingai, – prisimena Biti. – Buvau per jauna, mane supo vyresni žmonės. Tą dieną verkiau.“ Tačiau tai vyko prieš trejus metus, kai Biti buvo vos dvylikos. Šiandien tai jau rutina. Jokių ašarų. Kiekvieną dieną Biti padeda atsirasti 480 poroms džinsų. Už tai ji gauna dolerį algos.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG9

Kelius laikome savaiame suprantamu dalyku, tačiau pasaulyje beveik milijardui žmonių – 68,3 proc. kaimo vietovių gyventojų – artimiausias kelias yra už daugiau nei dviejų kilometrų.

Ar žinote, kiek Zambijos kaimo gyventojų gali reguliariai naudotis keliais?

9 PRAMONĖ, INOVACIJOS IR INFRASTRUKTŪRA

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG9

Tik 17 proc. Zambijos kaimo vietovių gyventojų turi galimybę naudotis keliais. Tai labai apriboja žmonių galimybes gauti darbo, maisto ir sveikatos priežiūros paslaugų.

Skaičiuojama, kad Belgijoje ir Nyderlanduose nėra žmogaus, kuris neturėtų galimybės naudotis keliais. Gyventojai gali vairuoti ar naudotis viešuoju transportu, aplankyti draugus ir artimuosius, nuvykti į ligoninę ir t. t. ES piliečiams problema yra transporto kamščiai, o ne apskritai kelio, kuriame susidaro kamščiai, egzistavimas. Įsivaizduokite, kas nutiktų, jei 80 proc. Briuselio kelių pranyktų – mieste neliktų mokyklų ir parduotuvių, ką jau kalbėti apie ES institucijų būstines.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG10

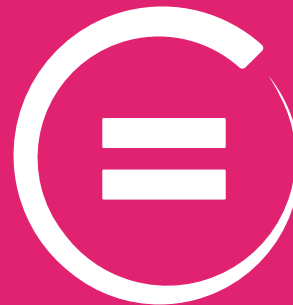
Ar žinote, kiek jaunesnių nei trejų metų amžiaus vaikų auga Serbijos globos namuose?

Tik maža jų dalis yra našlaičiai. Dauguma turi kokią nors negalią.

Didžioji vaikų su negalia dalis globos institucijose liks ir sulaukę pilnametystės, dažnas jose pragyvens visą savo gyvenimą – paprastai tokios institucijos paliekamos tik mirties atveju. Ypač nerimą kelia tai, kad smurtas ir nepriežiūra jose vis dar plačiai paplitę, kaip bausmė naudojama izoliacija ir fizinis bei medikamentinis tramdymas.

70 proc. globos institucijose augančių vaikų su negalia negauna jokio išsilavinimo.

10 SUMAŽINTI NELYGBĘ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinę teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygbe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG10

Penki iš tūkstančio jaunesnių nei trejų metų vaikų Serbijoje tam tikrą savo gyvenimo tarpą praleidžia globos institucijose.

Sašai 14 mėnesių, jis gyvena Kolevkos vaikų namuose Suboticos miestelyje. Be jo, Kolevkoje dar auga 179 vaikai iki 8-erių metų amžiaus. Jie gyvena perpildytuose kambariuose: vienas kambarys tenka 15-16 vaikų. Kiekvienam kambariui paskirta po dvi slauges, o tai reiškia, kad individualiai vaikui skiriama labai mažai dėmesio. Jo trūksta paprasčiausiems dalykams, tokiems kaip apkabinimas, pokalbis, lopšinė, net vystyklų pakeitimas. Vaikai retai išeina laukan ir turi labai mažai žaislų.

Mažasis Saša turi įprotį mušti galva į grindis ir, anot globos namų darbuotojų, yra agresyvus. Tačiau lankytojų paimtas ant rankų jis nusiramina ir glaustosi, nors liūdesys jo veide išlieka.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG10

Nors Indijoje mokslas privalomas visiems, dalitų vaikams dažnai liepiama sėdėti klasės gale, jie atskiriami nuo kitų vaikų. Mokyklų valdžia dalitų vaikams neleidžia gerti ir naudotis vandeniu, juos muša ir priverčia rankomis valyti tualetus bei kanalizaciją.

Ar patikėtumėte, kad diskriminacija dėl žmogaus kilmės egzistuoja ir Europos Sąjungoje?

10 SUMAŽINTI NELYGBĘ

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygbe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG10

Europos Sąjungoje taip pat egzistuoja diskriminacija dėl žmogaus kilmės. Viena didžiausių diskriminuojamų grupių yra romai, kurių kaip kaimynų nenorėtų turėti 24 proc. ES piliečių (2007 m. apklausos duomenys). Čekijoje ir Slovakijoje romų vaikai sistemškai registruojami į „specialias“ mokyklas, skirtas vaikams su protine negalia. Net ir paprastose mokyklose, su jų vadovybės pritarimu, romų vaikai susiduria su priekabiavimu ir segregacija. Įsivaizduokite, jei mokytojai staiga nuspręstų, kad jūsų vaikas turėtų nustoti svajoti apie tapimą gydytoju ir vietoj to ruošytųsi tapti mūrininku – tik dėl savo etninės kilmės.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG11

Libano Bekos slėnis dabar garsėja didžiuliu skaičiumi neoficialiose palapinių gyvenvietėse apsistojusių Sirijos pabėgėlių. Maždaug 1,4 milijono Sirijos žmonių nuo karo tėvynėje pabėgo į Libaną, dauguma jų gyvena Bekos slėnyje.

Neoficialios palapinių gyvenvietės – tai pusiau nuolatiniai pastatų ir palapinių kompleksai, prisiglaudę įvairiose vietovėse, pavyzdžiui, laukuose šalia kalno pašlaitės ar miestelių pakraščiuose.

Ar galite pasakyti, kiek žmonių gyvena Libane?

11 DARNŪS MIESTAI IR BENDRUOMENĖS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG11

Keturis milijonus gyventojų turintį Libaną stipriai veikia didelis jame apsigyvenusių pabėgėlių skaičius. Vienoje iš tokių neoficialių palapinių gyvenviečių gyvena dešimtmetė Batulė, pabėgusi iš Sirijos su tėvais ir penkiais broliais bei seserimis. Iš tos kelionės Achmedas prisimena negyvus žmones ir sugriautus pastatus. Juos matė ne jis vienas – Batulė ir jos šeima taip pat buvo šių žiaurumų liudininkai. Libane šeimai vis dar sunkūs laikai. Vaikai gatvėje pardavinėja saldinius, kad padėtų tėvams sudurti galą su galu. Jei tą dieną pasiseka, per devynias valandas gatvėje jie uždirba 7000 Libano svarų (maždaug 3 eurus). To užtenka duonai, bet tik tiek. Pardavinėti saldinius gatvėje yra ne tik sunku, bet ir pavojinga. Prieš metus Batulę partrenkė automobilis, kuris po to net nesustojo. Tuo metu Batulė manė mirsianti. Dėl galvos traumos iš tos dienos ji prisimena nedaug, tačiau žino, kad prarado sąmonę ir prieš grįždama namo pagulėjo ligoninėje. Nuo to laiko Batulė kamuoja nuolatinis galvos skausmas. Dėl migrenos ji priversta laikytis atokiau nuo šeimos, tamsioje tylioje erdvėje, kuri rasti palapinių gyvenvietėje beveik neįmanoma. Negalėdama dirbti ar lankyti mokyklos, Batulė laiką leidžia namuose. Energingai dešimtmetei tokia realybė sunkiai pakeliama. „Man reiktų apsilankyti pas gydytojus, bet mes neturime tam pinigų, – sako ji. – Po patirtos avarijos nebepardavinėju saldinių, vietoj to sėdžiu namuose nieko neveikdama.“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG11

Kalbant apie būstą, prieinama jo kaina yra svarbiausias veiksnys, lemiantis milijonų Europos piliečių gyvenimą.

Būsto išlaidos sudaro didžiausią visų namų ūkio išlaidų dalį – maždaug ketvirtadalį bendro namų ūkio biudžeto (2000 m. – 21,7 proc., 2005 m. – 22,5 proc., 2015 m. – 24,4 proc.; Eurostat duomenys).

Daug namų ūkių, slegiami didelių būsto išlaidų naštos, patiria sunkumų. Kokią savo pajamų dalį jie išleidžia būstui?

11 DARNŪS MIESTAI IR BENDRUOMENĖS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG11

Išlaidų būstui našta slegia daugelį gyventojų (namų ūkis laikomas turinčiu rimtų sunkumų, jei būstui išleidžiama daugiau kaip 40 proc. pajamų). Tai vis labiau matoma tokiose krizių kamuojamose šalyse kaip Graikija, kur krizei tęsiantis vis daugiau šeimų sunkiai išgali apmokėti savo išlaidas būstui. 2015 metais išlaidos būstui rimtais sunkumais slėgė 11,3 proc. visų ES gyventojų.

Pavyzdys: Suomijos modelis užtikrinti būstą už prieinamą kainą

Suomijos Būsto finansavimo ir vystymo centras (ARA) atlieka svarbiausią vaidmenį užtikrinant socialinio būsto finansavimą. Centras teikia dotacijas ir garantijas ilgalaikėms paskoloms, kuriomis finansuojami nuomojami būstai už prieinamą kainą. ARA taip pat stebi išlaidas ir kokybės standartus, skatina inovacijas būsto srityje ir ruošia informacines paslaugas sektoriui.

Be to, Suomijos nacionalinės ne pelno siekiančių būsto nuomos įmonių ir fondų asociacijos „KOVA“ nariai (šiuo metu jų yra 21) stato, prižiūri bei nuosavybės teise valdo nebrangius, vyriausybės subsidijuojamus būstus visoje šalyje. „KOVA“ nariai šiuo metu turi apie 160 tūkst. nuomojamų būstų, tai yra 40 proc. visų valstybės subsidijuojamų būstų Suomijoje.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijų iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG12

Vieno Indonezijos kaimelio žmonės nebegali auginti ryžių. Dėl to kalta aplink jų gyvenamąją vietovę įkurta augalo, kuris naudojamas sausainių ir šampūno gamybai, plantacija. Kaip manote, koks tai augalas?

12 ATSAKINGAS VARTOJIMAS IR GAMYBA

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG12

Jų kaimelį Bengkulu provincijoje seniau juosė miškas. Šiandien jo vietoje – palmių plantacija. Čia nebeauga ryžiai, viena svarbiausių kultūrų, nes aliejinės palmės sunaudoja tiek daug vandens, kad visi kiti augalai išdžiūva. Dėl to kaimo gyventojai atsidūrė beviltiškoje situacijoje: jų ūkiuose derlius vis mažesnis ir mažesnis, vis daugiau maisto produktų reikia pirkti prekybos centruose, o palmių aliejaus verslą valdančios kompanijos jokių darbo vietų nesukuria.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG13

Ar žinote, kad Saliamono salų Ramiajame vandenyne gyventojai priversti palikti savo namus?

Ar žinote, kaip europiečiai prie to prisideda?

13 SUŠVELNINTI KLIMATO KAITOS POVEIKI

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG13

Saliamono salose gyvena 560 tūkst. žmonių. Vis daugiau jų yra priversti palikti savo namus. Klimato kaita pasireiškia kylančiu jūros lygiu, stiprėjančiomis audromis ir nenuspėjamais metų laikais. Prieš daugiau nei dešimtmetį potvynio metu Taubos sala Lau įlankoje buvo pirmąkart visiškai panardinta po vandeniu.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

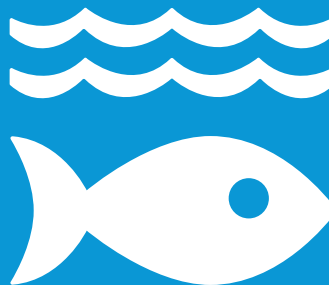
Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG14

Kiek gabalų plastiko atliekų vidutiniškai randa-
ma kiekviename kvadratiname vandenyne
kilometre?

14 GYVYBĖ VANDENYSE

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG14

Jūros tarša, daugiausia atkeliaujanti iš sausumos, jau siekia grėsmingą lygį. Kiekviename kvadratiname vandenyne kilometre vidutiniškai randama 13 tūkst. plastiko atliekų gabalų.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinių organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG16

Seksualinė prievarta yra vienas sunkiausių vaiko teisių pažeidimų.

Ar galite pasakyti, kiek milijonų berniukų ir mergaičių pasaulyje patiria komercinį seksualinį išnaudojimą ir prievartą?

Turimi duomenys rodo, kad Europoje maždaug kas penktas vaikas patiria seksualinį smurtą.

Tai reiškia, kad 20 proc. europiečių vaikystėje yra seksualiai išnaudojami.

16 TAIKA IR TEISINGUMAS, STIPRIOS INSTITUCIJOS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG15

Ar žinote, kurioje Italijos vietovėje liūdnai pagarsėjusi chemikalų ir GMO korporacija „Monsanto“ yra tiesiogiai atsakinga už 25 tūkst. gyventojams sukeltą taršą?

15 GYVYBĖ ŽEMĖJE

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG15

Pagal korporacijos „Monsanto“ suteiktą patentą chemijos pramonės įmonė „Caffaro“ Brešos mieste šiaurinėje Italijoje gamino PCB (stipriai nuodingus polichronintus bifenilus, naudotus kaip aušalai ir izoliaciniai skysčiai). Tačiau 2002 m., išaiškėjus jų keliamai taršai ir pavojui gyventojams, Brešos meras uždraudė ūkininkavimą ir vietovėje pagamintų produktų vartojimą. 2013 m. paskelbta apie „Caffaro“ veiklos sustabdymą, tačiau chemikalų neigiamai paveikti gyventojai jokios kompensacijos nesulaukė.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG16

1,8 milijono berniukų ir mergaičių pasaulyje yra komerciškai seksualiai išnaudojami ir patiria prievartą.

Lizabetė iš Nikaragvos pasakoja savo istoriją:

„Kai man buvo dvylika, kaimynas mane užpuolė ir seksualiai išnaudojo. Mano mama kreipėsi į teisumą, tačiau teisingumo nesulaukėme. Kad apsaugotume mane ir mano seseris, persikraustėme gyventi pas giminaičius. Tačiau naujuose namuose mane bandė išnaudoti pusbrolis. Stipriai pagriebė už rankos ir norėjo mane išprievartauti, bet aš verkdama pabėgau. Tie išgyvenimai man sukėlė didžiulę emocinę krizę, ligoninėje turėjau praleisti du mėnesius. Galiausiai palikome tuos namus ir persikėlėme į plastikinę pašiūrę. Valgydavome tai, ką paaukoddavo kaimynai. Teisingumas kaltininkų niekad taip ir nepasiekė.“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 KLAUSIMAS • SDG16

Fizinė bausmė yra labiausiai paplitusi smurto prieš vaikus forma. Smurtas prieš vaikus visuomenėms labai brangiai kainuoja: pasauliniu mastu smurtas atsieina 7 milijardus JAV dolerių per metus.

53 pasaulio valstybės įstatymais uždraudė fizines vaikų bausmes, tačiau šią svarbią įstatyminę apsaugą įvedė tik 19 iš 28 ES narių.

Ar galite atspėti, kiek procentų tėvų muša savo vaikus Rumunijoje?

16 TAIKA IR TEISINGUMAS, STIPRIOS INSTITUCIJOS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

[#KovaSuNelygybe](https://twitter.com/KovaSuNelygybe)

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

2 ISTORIJA • SDG16

„Mušimas ateina iš dangaus.“ Šį seną rumunišką posakį praktikuoja dauguma Rumunijos tėvų: 9 iš 10 sako savo vaikui suduodantys delnu ar ranka. Paradoksas, tačiau smurtą prieš vaikus rumunai laiko trečia didžiausia socialine problema šalyje, po skurdo ir prastos švietimo kokybės. Tyrimai rodo, kad pagal tokį smurtinį požiūrį ir elgesį su vaikais tėvus galima suskirstyti į 7 pagrindines kategorijas:

Moraliniai pasiteisintojai: 51 proc. tėvų įsitikinę, kad vaiko mušimas pačiam vaikui išeina tik į gera;

Kaltintojai: 10 proc. dėl savo smurtinio elgesio kaltina vaiką;

Paslėptas smurtas: 8 proc. savo vaiką muša, bet tai stengiasi nusklepti;

Religiniai pasiteisintojai: 8 proc. savo smurtinį elgesį aiškina religiniais motyvais;

Smurtas be priežasties: 6 proc. savo vaiką muša be jokios priežasties;

Socialiniai pasiteisintojai: 5 proc. muša vaiką todėl, kad „muša visi kiti“;

Kaltę jaučiantys tėvai: 3 proc. tėvų, pamušę vaiką, jaučiasi kalti.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kašta, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

3 KLAUSIMAS • SDG16

Pasaulio mastu, 6 iš 10-ies 2-14 metų amžiaus vaikų yra reguliariai baudžiami fizinėmis bausmėmis. Kasmet smurtą patiria milijardas vaikų.

Smurtas prieš vaikus pasaulio ekonomikai kasmet kainuoja 7 milijardus JAV dolerių. Taip nurašomos investicijos į vaikų išgyvenimą, sveikatą ir išsilavinimą – suardomas žmogiškasis ir socialinis kapitalas, sulėtinamas ekonominis vystymasis.

Kaip manote, ar Kinijoje įprasta likimo valiai palikti vaikus, gimusius su fizine negalia?

16 TAIKA IR TEISINGUMAS, STIPRIOS INSTITUCIJOS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

3 ISTORIJA • SDG16

Tai – devynmečio Džiundžiuno iš Kinijos istorija:

Kai gimiau, man diagnozavo fizinę negalią. Mano rankos ir kojos buvo neįprastos formos ir labai silpnos. Jos neišsitiesė, buvo nelanksčios. Mano motorinės funkcijos buvo labai ribotos. Atsistoti tiesiai buvo neįmanoma. Tačiau šios fizinės bėdos buvo niekis, palyginus su mano vidiniu randu. Mane paliko tėvai. Užaugau Tiandžino mieste, Vukingo rajone įsikūrusioje vaikų prieglaudoje. Dėl fizinės būklės man reikėjo pagalbos net ir darant pačius paprasčiausius dalykus. Norint kur nors nueiti ar valgio metu kažkas manimi turėjo pasirūpinti. Dėl to jaučiausi labai blogai. Buvau našta kitiems ir maniau visada toks liksiantis.

Kai man sukako ketveri, mane perkėlė į specialius globos namus, skirtus vaikams su negalia iki šešerių metų. Juose buvo reabilitacijos centras, kuriame gydė tokius vaikus kaip aš. Jaučiausi kaip kareivis. Mokytojai išbandė įvairius metodus mano kojoms treniruoti. Po septynių ar aštuonių mėnesių jau galėjau tiesiai stovėti. Tada pradėjau vaikščioti be kitų pagalbos, vėliau – lipti laiptais. Mokytojai sakė, kad mano progresas labai spartus. Prisimenu, vieną dieną nebegalėjau sulaukyti susijaudinimo ir sušukau: „Aš galiu vaikščioti pats, kaip ir kiti vaikai!“

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

4 KLAUSIMAS • SDG16

Šiandieniniame pasaulyje dirba daugiau nei 200 milijonų vaikų, iš jų apie 120 milijonų dirba rizikos sąlygomis, o 73 milijonai yra jaunesni nei 10-ies metų amžiaus.

Per pastarąjį dešimtmetį ginkluotuose konfliktuose dalyvaujančių vaikų skaičius pasiekė 300 tūkstančių.

20 milijonų vaikų dirba fabrikuose, kuriuose gaminami drabužiai, kilimai, žaislai, degtukai ir cigaretės.

Ar galite atspėti, kiek vaikų dirba Afganistano miesto Herato gatvėse?

16 TAIKA IR TEISINGUMAS, STIPRIOS INSTITUCIJOS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

4 ISTORIJA • SDG16

„Šiukšlynuose rinkdama plastikinius butelius, rasdavau popieriaus ir rašiklių, – sako 12-metė Negina iš Afganistano. – Vakare grįžusi namo piešdavau savo tėvus, namus, vaikus su mokyklinėmis uniformomis ir maistą.“ Neginos tėvas yra priklausomas nuo narkotikų. Mergaitė su mama turi dirbti nuo aušros iki sutemų, kad išmaitintų kitus penkis vaikus. Jos daro viską, ką tik gali, kad turėtų pinigų pragyvenimui: gatvėje renka šiukšles, pardavinėja pistacijų riešutus, skalbia kaimynų drabužius. Kiek save atsimena, Negina visad dirbo gatvėje, ieškodama bet ko, ką galėtų parduoti ir taip uždirbti vakarienei. „Man patinka eiti į mokyklą, bet neturėjome pinigų mokyklos reikmenims“, – sako ji. Mergaitė apie tai niekad nekalbėjo su mama, kuri kaip galėdama stengiasi rūpintis savo vaikais. „Nenorėjau jos liūdinti, – sako Negina. – Meldžiuosi, kad vieną dieną galėčiau lankyti mokyklą.“

2011 m. Herato miesto gatvėse dirbo tarp 5 ir 7 tūkstančių vaikų, iš kurių apie 65 proc. yra 8-13 metų amžiaus. Naujausiais duomenimis, šis skaičius išaugo iki 8-10 tūkst. Šie vaikai nelanko mokyklos; vietoj to jie išeina į gatves nešini maišais, ieškodami stiklinių ar plastikinių butelių, metalo – bet ko, ką gali parduoti. 51 proc. gatvėje dirbančių vaikų niekad nelankė mokyklos. Likę anksčiau mokėsi, tačiau dėl įvairių priežasčių – dažniausiai finansinių – buvo priversti mokslų nebetęsti.

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 KLAUSIMAS • SDG17

Kiek milijardų dolerių, pagal Jungtinių Tautų duomenis, dėl neteisėtų finansinių srautų kasmet praranda Afrikos šalių gyventojai? Kai kuriose valstybėse ši suma sudaro net iki ketvirtadalio bendrojo vidaus produkto (BVP).

Jei neteisėti pinigų srautai būtų sustabdyti, šalys savo vystymosi tikslus galėtų pasiekti nepalyginamai greičiau, taip pat užtikrintų visuotinę socialinės apsaugos bazę, kokybišką išsilavinimą, sveikatos apsaugą...

Finansinė parama 364 milijonams vaikų, 81 milijonui nėščiųjų, 103 milijonams žmonių su sunkia negalia ir 153 milijonams vyresnio amžiaus žmonių svyruoja nuo 0,3 proc. BVP Mongolijoje iki 9,8 proc. BVP Siera Leonėje. Vidutiniškai 57-iose mažų pajamų šalyse tai kainuotų 4,2 proc. BVP.

17 PARTNERYSTĖ ĮGYVENDINANT TIKSLUS

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

1 ISTORIJA • SDG17

Jungtinių Tautų duomenimis, neteisėti finansiniai srautai Afrikos žemynui kainuoja po 50 milijardų JAV dolerių kasmet – daugiau nei Afrikos šalys gauna pagal Oficialią vystymosi programą.

Sujungdamos pajėgas kovoje su neteisėtais finansiniais srautais besivystančios šalys galėtų pasiekti DVT ir mobilizuoti resursus, kurie padėtų sukurti visuotinę socialinės apsaugos bazę.

Nepalas pirmasis regione įgyvendino visuotinę pensijų schemą (1995 m.), taip parodydamas, kad vyriausybė suvokia vyresnio amžiaus žmonių svarbą Nepalo visuomenėje. Pensijos atsieina vos 0,35 proc. BVP, jas gauna virš 790 tūkst. gyventojų. Krišnai 75-eri, jis gyvena Nepale ir kas mėnesį gauna valstybinę pensiją, be kurios būtų labai sunku susimokėti už sveikatos priežiūrą. Krišna sako: „Gyvenu su žmona, turime tris dukteris ir du sūnus. Vienas sūnų nevedęs ir gyvena su mumis. Jis turi psichikos sveikatos sutrikimų ir todėl negali dirbti. Pensija mums yra labai svarbus pajamų šaltinis. Apie ją sužinojau per radiją, kai buvo pranešta apie keičiamą pensinį amžių. Paraiškos pateikimo procesas buvo labai lengvas, nes valdininkai man užpildė visas reikalingas formas. Mano galva, pensijos užtenka: ji padengia mano žmonos ir sūnaus gydymo išlaidas.“ (Parengta pagal NVO „Help Age International“ inf.)

KAS MES ESAME

Mes – tai 25 nevyriausybinės organizacijos iš visos Europos, dirbančios įvairiose srityse: socialinių reikalų, paramos ūkininkams, kovos su klimato kaita, aplinkos apsaugos, moterų teisių, jaunimo ir lyčių lygybės sferose; palaikome sąžiningą prekybą, vystymąsi, visuotinį teisingumą bei darbuotojų teises.

makeeuropesustainableforall.org

#KovaSuNelygybe

Šis leidinys finansuojamas Europos Sąjungos lėšomis. Už jame pateikiamą turinį atsakingi tik projekto „Darni Europa Visiems“ vykdytojai ir jis nebūtinai atspindi Europos Sąjungos poziciją.

